

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Program sofinancirajo Ministrstvo za zdravje RS, FIHO in MOM

NOVICE MREŽE NVO ZA ZDRAVJE IN OSTALE NOVICE

Mobilna aplikacija ŠUR

Ali poznate **mobilno aplikacijo ŠUR (šola, ulica, razvoj) za mlade**? Aplikacijo smo razvili z namenom **pomoči mladim in mlajšim odraslim** na področju **zmanjšanja rabe psihoaktivnih snovi (tobaka in alkohola), zdrave prehrane in gibanja ter pozitivne samopodobe**.

Uporabniki lahko postavijo anonimno vprašanje s področja vseh naštetih tem in strokovnjaki jim bodo odgovorili. Aplikacija je na voljo za prenos na povezavi: <https://sur.zadihaj.si>. Aplikacijo smo razvili v okviru programa Erasmus+ ter nadaljujemo njen razvoj ob podpori Ministrstva za zdravje.

Sporočilo za javnost: Nevladne organizacije podpiramo uveljavljen ukrep dviga trošarin na pivo kot ključen javnozdravstveni ukrep

Slovensko združenje za nenalezljive bolezni (ZKNB), katerega soustanoviteljica je tudi Slovenska zveza za javno zdravje, okolje in tobačno kontrolo, je v mesecu juniju objavilo sporočilo za javnost, v katerem smo **nevladne organizacije podprle uveljavljen ukrep dviga trošarin na pivo kot ključen javnozdravstveni ukrep**.

Izpostavili smo: »Pivovarska industrija na podlagi ukrepa vlade o dvigu trošarin izraža skrb, da bo to povzročilo upad prodaje in negativno vplivalo na poslovanje. Vendar znanstvene raziskave in mednarodne izkušnje kažejo, da zvišanje trošarin ne povzroča bistvenega negativnega vpliva na poslovanje pivovarn, temveč učinkovito zmanjšuje škodljivo porabo alkohola. Študije Svetovne zdravstvene organizacije (SZO) in izkušnje iz drugih držav potrjujejo, da višje cene zaradi trošarin vodijo k zmanjšanju celotne porabe alkohola, zlasti med mladimi in tveganimi skupinami. V Sloveniji so mali pivovarji upravičeni do znižanih trošarin, kar dodatno ublaži morebitne negativne učinke na njihovo poslovanje.«

Zato nevladne organizacije »...odločno pozdravljamo sprejetje prvega pomembnega koraka z uveljavitvijo višjih trošarin na pivo in hkrati pozivamo k nadaljevanju celovite in konsistentne reforme trošarinskega sistema. Ključno je, da se sistemsko naslovi celotno področje alkoholnih pijač – vključno z uvedbo pravične in javnozdravstveno utemeljene

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Program sofinancirajo Ministrstvo za zdravje RS, FIHO in MOM

obdavčitve vina, v skladu z načeli davčne pravičnosti, učinkovite preventive in najboljših mednarodnih praks.» Celotno sporočilo je na voljo na [tej povezavi](#).

[Sporočilo za javnost: Ob pivovarskem jubileju: čas za trezno alkoholno politiko](#)

Slovensko združenje za nenalezljive bolezni (ZKNB) je prav tako v mesecu juliju objavilo sporočilo za javnost, v katerem smo opozorili na **alarmantne podatke o škodi zaradi alkohola, ki nas morajo spodbuditi k odločni reformi in zaostritvi alkoholne politike.**

Izpostavili smo: »Po podatkih Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) ter Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) Slovenija sodi med države z najvišjo porabo alkohola na prebivalca v svetu. Približno 55 odstotkov vsega zaužitega čistega alkohola v Sloveniji prihaja iz piva. Posledično lahko pivu pripišemo največji delež zdravstvene, socialne in ekonomske škode, povezane z alkoholom.«

Obenem je ZKNB v sporočilu za javnost pozvalo Vlado RS, pristojna ministrstva in poslance Državnega zbora, da nemudoma sprejmejo vrsto učinkovitih ukrepov alkoholne politike, ki jih med drugimi priporoča tudi Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) in ki vključujejo: »*bistveno zvišanje trošarin in s tem cen alkoholnih pijač, vključno s pivom, popolno prepoved oglaševanja in sponzoriranja s strani alkoholne industrije (tudi v športu in kulturi), omejevanje dostopnosti (časovno, krajevno in starostno), označevanje embalaže s svarili o tveganjih za zdravje (npr. rak), celovite preventivne programe in podporo pri zmanjševanju škode.*« Celotno sporočilo je na voljo na [tej povezavi](#).

[Slovenija s 1. junijem povišala trošarine na tobak in alkohol](#)

Slovenija je s 1. junijem 2025 povišala trošarine za cigarete, cigare in cigarilose, drobno rezani tobak, drug tobak za kajenje, tobak za segrevanje ter elektronske cigarete. Po ocenah Ministrstva za finance naj bi se maloprodajne cene cigaret v povprečju zvišale za dva odstotka, letni finančni učinek pa ocenjujejo na 7,8 milijona EUR oziroma 650.000 EUR na mesec.

Prvič po več kot desetih letih so višje tudi trošarine na alkoholne pijače, povišale so se za 7 %. Minister za finance Klemen Boštjančič in ministrica za zdravje Valentina Prevolnik Rupel sta pojasnila, da je takšno povišanje posledica zasledovanja ciljev zdravstvene politike, saj alkohol velja za enega največjih javnozdravstvenih problemov. Povišanje trošarin velja za pivo, vmesne pijače in etilni alkohol.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Program sofinancirajo Ministrstvo za zdravje RS, FIHO in MOM

[Svetovni dan okolja – 5. junij](#)

Svetovni dan okolja obeležujemo vsako leto 5. junija. Letos je potekal pod geslom **»Premagajmo plastično onesnaževanje«** (*»Beat Plastic Pollution«*). Plastično onesnaževanje prodira v vsak kotiček našega planeta. Do leta 2040 naj bi se količina plastike, ki konča v okolju, povečala za 50 odstotkov, to onesnaženje pa pronica tudi v naša telesa: skozi hrano, ki jo jemo, vodo, ki jo pijemo, in celo zrak, ki ga dihamo. Svetovni dan okolja 2025 poziva k skupnemu ukrepanju za reševanje problema plastičnega onesnaževanja.

[Evropski teden mobilnosti – 16.–22. september](#)

Evropski teden mobilnosti je kampanja Evropske komisije, ki **spodbuja trajnostno mobilnost, aktivno gibanje in uporabo javnega prevoza**. Evropski teden mobilnosti poteka vsako leto med 16. in 22. septembrom, glavni dogodek kampanje pa je *Dan brez avtomobila*. Lani je sodelovalo več kot 2.500 mest po svetu in 120 slovenskih občin, ki vključujejo več kot 85 % prebivalcev Slovenije. Tema letošnje kampanje je **»Mobilnost za vse!«**, s poudarkom na zagotavljanju dostopnosti do trajnostnega prevoza za vse skupine ljudi, ne glede na njihove sposobnosti, starost, spol, dohodek ali lokacijo.

[Seznam krvodajalskih akcij v mesecu JULIJU najdete tukaj.](#)

ZANIMIVE NOVICE S PODROČJA ZDRAVJA IN OKOLJA PO SVETU

[Francija: Prepoved kajenja na vseh javnih mestih, do katerih imajo dostop otroci](#)

V Franciji je s **1. julijem 2025 v veljavo stopila prepoved kajenja na vseh javnih mestih, do katerih imajo dostop otroci**, kar vključuje plaže, parke, javne vrtove, zunanje površine šol, avtobusna postajališča in športna prizorišča. Kršiteljem prepovedi grozi **globa v višini do 135 EUR**. Prepoved sicer ne velja za terase kavarn in za kajenje elektronskih cigaret.

Francoska ministrica za zdravje Catherine Vautrin je povedala: *»Tobak mora izginiti s prostorov, kjer so otroci.«* V Franciji že velja prepoved kajenja na javnih mestih, kot so letališča, železniške postaje, delovna mesta in otroška igrišča. **Ocenjuje se, da v Franciji kadi**

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Program sofinancirajo Ministrstvo za zdravje RS, FIHO in MOM

35 % prebivalstva, kar je več od evropskega povprečja, ki znaša 25 %. V Franciji vsako leto zaradi zdravstvenih težav, povezanih s tobakom, umre okrog 75.000 ljudi.

[Združeno kraljestvo: Prepoved prodaje elektronskih cigaret za enkratno uporabo](#)

Združeno kraljestvo je s 1. junijem 2025 prepovedalo prodajo elektronskih cigaret za enkratno uporabo. Prepoved, ki je bila napovedana lani, velja tako v trgovinah kot na spletu. Priljubljenost elektronskih cigaret je v zadnjih letih v državi močno narasla, njihova uporaba pa se je med letoma 2012 in 2023 povečala za več kot 400 %.

Vlada želi s to prepovedjo **zmanjšati škodljiv vpliv e-cigaret na okolje.** Analiza organizacije Material Focus, ki je bila objavljena decembra, je pokazala, da v Združenem kraljestvu **vsak teden zavržejo ali odvržejo približno 8,2 milijona e-cigaret, kar pomeni približno 13 na sekundo.** Po podatkih vlade uporabniki e-cigarete za enkratno uporabo običajno **odvržejo v splošne smetnjake ali v naravo,** namesto da bi jih reciklirali. Tudi ko jih reciklirajo, jih je treba običajno ročno razstaviti, kar je počasno in zahtevno opravilo. Vlada Združenega kraljestva je v zadnjih smernicah o prepovedi e-cigarete za enkratno uporabo označila kot »neučinkovito rabo ključnih virov«, ki »škoduje biotski raznovrstnosti«.

Vlada upa tudi, da bo prepoved **zmanjšala dostopnost e-cigaret otrokom,** saj statistični podatki kažejo na njihovo naraščajočo priljubljenost med mladimi, starimi od 11 do 15 let. Podatki iz preteklega leta kažejo, da je skoraj četrtina otrok v tej starostni skupini že poskusila kajenje e-cigaret, skoraj eden od desetih pa jih redno uporablja.

[Švica: Parlament odobril prepoved prodaje e-cigaret za enkratno uporabo](#)

4. junija 2025 je Svet držav (zgornji dom švicarskega parlamenta) potrdil **prepoved prodaje elektronskih cigaret za enkratno uporabo.** S tem je sledil Narodnemu svetu, ki je že junija 2024 z veliko večino sprejel ustrezno pobudo narodnega poslanca Christopha Clivaza. Čeprav je Zvezni svet (vlada) priporočil zavrnitev te pobude, je parlament poslal močno sporočilo v podporo zaščiti mladih in okolja.

Elektronske cigarete za enkratno uporabo so na švicarskem trgu prisotne od leta 2020, njihova priljubljenost pa hitro narašča, predvsem med mladimi. Po podatkih ankete švicarskega Zveznega urada za javno zdravje, je **elektronske cigarete že leta 2023 uporabljalo 16 % vseh mladih, starih med 15 in 24 let, kar je 10 % več od povprečja celotne populacije.**

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Program sofinancirajo Ministrstvo za zdravje RS, FIHO in MOM

WEBINARJI, KONFERENCE IN OSTALI DOGODKI

[Nacionalni simpozij ob Svetovnem dnevu brez tobaka 2025: »Razkrijmo manipulacije tobačne industrije« – 28. maj 2025](#)

Svetovni dan brez tobaka smo obeležili z vsakoletnim nacionalnim simpozijem, ki je letos potekal 28. maja 2025. Letošnje geslo Svetovnega dneva brez tobaka je »**Razkrijmo manipulacije tobačne industrije**«.

Simpozij je potekal v soorganizaciji Nacionalnega inštituta za javno zdravje, Ministrstva za zdravje, Svetovne zdravstvene organizacije, Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano, Klinike Golnik, Brez izgovora Slovenija in Slovenske zveze za javno zdravje, okolje in tobačno kontrolo. Na simpoziju, ki je bil posvečen predvsem **preventivi rabe novih tobačnih in nikotinskih izdelkov**, so sodelovali tuji in domači strokovnjaki. Neža Polh, generalna sekretarka Slovenske zveze za javno zdravje, okolje in tobačno kontrolo, je na simpoziju predstavila **mobilno aplikacijo ŠUR (Šola, ulica, razvoj)**, ki smo jo skupaj s strokovnjaki in mladimi razvili z namenom pomoči mladim in mlajšim odraslim na področju zmanjšanja rabe psihoaktivnih snovi (tobaka in alkohola), zdrave prehrane in gibanja ter samopodobe. Predstavitev is lahko ogledate na [tej povezavi](#).

NAPOVEDNIK DOGODKOV

[23. vseslovenski festival nevladnih organizacij \(LUPA\) – 3. september 2025](#)

23. vseslovenski festival nevladnih organizacij (LUPA) bo letos potekal 3. septembra 2025 med 10. in 18. uro v Ljubljani. Tudi letos bodo nevladne organizacije z različnih področij lahko brezplačno **predstavile svoje delo na stojnicah** na Prešernovem trgu, Tromostovju in Stritarjevi ulici. Del Prešernovega trga bo znova namenjen **živemu programu**, ki ga bodo nevladne organizacije s svojimi dejavnostmi soustvarile same.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Program sofinancirajo Ministrstvo za zdravje RS, FIHO in MOM

[Svetovni kongres o raku 2026 – 24.–26. september 2026](#)

Svetovni kongres o raku 2026 (World Cancer Congress 2026) bo potekal od 24. do 26. septembra 2026 v Hongkongu. Kongres, ki ga organizira Mednarodna zveza za boj proti raku (Union for International Cancer Control – UICC), bo združil svetovno skupnost na področju raka, z namenom izmenjave znanja, sodelovanja in spodbude ukrepov za obvladovanje raka.

[Kongres duševnega zdravja 2025 – 10. oktober 2025](#)

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v psihiatriji ter Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov organizirata **Kongres duševnega zdravja, ki bo potekal 10. oktobra 2025 v Kongresnem centru Habakuk v Mariboru.**

Izobraževanje je namenjeno vsem **strokovnim sodelavcem, ki delujejo na področju duševnega zdravja**; zdravnikom specialistom psihiatrije, zdravnikom specialistom otroške in mladostniške psihiatrije, psihologom, psihoterapevtom, medicinskim sestram, delovnim terapevtom, socialnim delavcem, pedagogom in specialnim pedagogom, specializantom, pripravnikom, upokojencem navedenih poklicnih področij in tudi vsem drugim, ki si želijo **pridobiti nova znanja s področja duševnega zdravja.**

Več informacij o dogodku, vključno s programom in prijavnico, je na voljo na [tej povezavi](#).

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Program sofinancirajo Ministrstvo za zdravje RS, FIHO in MOM

RAZPISI NA PODROČJU ZDRAVJA IN OKOLJA

[Javni razpis za razvoj in profesionalizacijo nevladnih organizacij in prostovoljstva 2025](#)

Razpisuje: Ministrstvo za javno upravo

Vrednost razpisa: Predvidena skupna višina sredstev, ki so na razpolago za izvedbo predmetnega javnega razpisa, je 15.750.000,00 EUR, in sicer 7.700.000,00 EUR za SKLOP A ter 8.050.000,00 EUR za SKLOP B.

Rok prijave: 5. 8. 2025

[LIFE: Sofinanciranje standardnih projektov na področju prilagajanja podnebnim spremembam in blažitve njihovih posledic za leto 2025](#)

Razpisuje: CINEA - Evropska izvršna agencija za podnebje, infrastrukturo in okolje

Vrednost razpisa: 61.500.000 EUR

Rok prijave: 23. 9. 2025

[LIFE: Sofinanciranje standardnih projektov na področju narave in biotske raznovrstnosti za leto 2025](#)

Razpisuje: CINEA - Evropska izvršna agencija za podnebje, infrastrukturo in okolje

Vrednost razpisa: 156.500.000 EUR

Rok prijave: 23. 9. 2025

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Program sofinancirajo Ministrstvo za zdravje RS, FIHO in MOM

[LIFE: Sofinanciranje projektov na področju prehoda na čisto energijo za leto 2025](#)

Razpisuje: CINEA - Evropska izvršna agencija za podnebje, infrastrukturo in okolje

Vrednost razpisa: 91.400.000 EUR

Rok prijave: 23. 9. 2025